

Spis treści

I. Wstęp	7	4. Reakcja pochwy na stymulację seksualną	89
II. Historia seksuologii	13	Akomodacja pochwy	90
A. Rys historyczny	13	5. Reakcje fizjologiczne poza narządami płciowymi	90
1. Okres przedhistoryczny	13	G. Psychospołeczne podłoże seksualności	93
2. Okres obserwacji i dociekań przednaukowych	13	1. Czynniki osobowościowe	93
3. Okres wiedzy przedseksuologicznej	20	2. Proces uczenia się	97
4. Okres wiedzy seksuologicznej	21	a. Skojarzenia odruchowo-warunkowe	101
B. Rozwój seksuologii w Polsce	22	b. Proces uczenia się a orgazm	106
C. Pionierzy współczesnej seksuologii	24	3. Czynniki kulturowe	106
III. Psychofizjologia seksualna	27	a. Zespół kultury zachodniej	109
A. Seksualność człowieka	27	IV. Specyfika seksuologii medycznej	111
B. Podstawowe terminy stosowane w seksuologii	31	1. Koncepcja różnic indywidualnych	112
a. Potencja seksualna	31	2. Koncepcja układu partnerskiego	112
b. Pobudliwość seksualna	33	a. Układ partnerski a zaburzenia psychoseksualne	114
c. Podniecenie seksualne	36	b. Układ partnerski a terapia seksualna	118
C. Model seksualności	37	3. Koncepcja dynamicznego przebiegu zaburzeń seksualnych	119
a. Model psychohydrauliczny	37	4. Problemy i kontrowersje moralne	122
b. Model ekologiczny	39	5. Seksuologia a medycyna	127
D. Fizjologiczne podłoże seksualności	40	a. Seksuologia a psychiatria	129
a. Mechanizmy ewolucyjne	42	b. Poradnictwo lekarskie w zaburzeniach seksualnych	131
b. Układ nerwowy	44	V. Granice normy i patologii seksualnej	184
1. Kora mózgowa	45	A. Kliniczne aspekty normy seksualnej	135
2. Pozapodwzgórzowe sterowanie seksualnością	51	1. Norma partnerska	136
3. Podwzgórze	52	2. Norma indywidualna	140
4. Ośrodki rdzeniowe i nerwy obwodowe	54	B. Dynamika i względność normy seksualnej	141
5. Receptory zmysłów	57	1. Czynniki osobowościowe	141
c. Układ hormonalny	60	2. Kontekst sytuacyjny	143
1. Hormony a wzory zachowania seksualnego	64	3. Układ partnerski	143
2. Hormony a zachowanie seksualne mężczyzny	65	VI. Patologia seksualna	146
3. Hormony a zachowanie seksualne kobiety	68	A. Klasyfikacja zaburzeń seksualnych	146
E. Biorytmy seksualne	70	B. Dysfunkcje seksualne	148
F. Reakcje seksualne	77	a. Nerwice a dysfunkcje seksualne	150
1. Badania reakcji i zachowań seksualnych	77	b. Seksualne nerwice a reakcje nerwicowe	153
2. Erekcja prącia	80	4. Indywidualne dysfunkcje seksualne	155
a. Erekcja prącia we śnie a potencja seksualna	82	a. Zaburzenia przebiegu spółkowania	157
b. Erekcje prącia a marzenia senne	86	aa. Zaburzenia erekcji prącia	157
3. Ejakulacja	88	ab. Zaburzenia wytrysku nasienia	160

Wytrysk przedwczesny	160	Ciswestytyzm	231
Wytrysk opóźniony	164	Homeowestyzm	231
Aspermatyzm	165	ac. Pedofilia	231
Nasieniotok	166	ad. Gerontofilia	223
ac. Zaburzenia utrudniające mechanikę spółkowania	166	ae. Zoofilia	233
Zaburzenia zespołu gotowości seksualnej	166	b. Odchylenia seksualne w zakresie sposobu realizacji praktyk seksualnych	223
Pochwica	167	ba. Sadyzm	233
b. Zaburzenia orgazmu	168	Wampiryzm seksualny	237
ba. Zaburzenia orgazmu u mężczyzn	168	Flagellantyzm	238
bb. Zaburzenia orgazmu u kobiet	170	Saliromania	238
c. Zaburzenia libido	175	bb. Masochizm	238
ca. Erotomania	175	Tanatofilia	240
cb. Oziębłość seksualna	176	bc. Ekshibicjonizm	240
2. Interakcyjne dysfunkcje seksualne	179	Kandaulezizm	244
a. Dysharmonia seksualna	179	Ocieractwo (frotteuryzm)	245
b. Dyspareunia	180	Triolizm (pluralizm)	245
c. Awersja seksualna	180	bd. Oglądarkstwo	245
3. Etiopatogeneza dysfunkcji seksualnych	181	Eksaudyryzm	245
a. Czynniki biofizyczne	182	c. Nietypowe odchylenia seksualne	245
b. Czynniki psychospołeczne	186	ca. Homoseksualizm	245
Czynniki osobowościowe	186	cb. Transseksualizm	253
Czynniki związane ze środowiskiem rodzinnym	190	Zespół dezaprobaty płci	257
Czynniki związane z partnerem seksualnym	192	cc. Kaziroddstwo	258
Czynniki społeczno-kulturowe	195	d. Odchylenia seksualne patologiczne	258
c. Czynniki sytuacyjne	197	da. Formy progresywne (zbożenia płciowe)	264
4. Rozpowszechnienie dysfunkcji seksualnych	199	db. Formy impulsywne	266
C. Dewiacje seksualne	201	3. Etiopatogeneza dewiacji seksualnych	267
a. Uwarunkowania społeczno-kulturowe	207	a. Teoria konstytucjonalno-biologiczna	267
b. Dewiacje seksualne a choroba	211	b. Teoria filogenetyczno-embriologiczna	268
c. Dewiacje seksualne a osobowość	215	c. Teoria atawistyczna	268
d. Dewiacje seksualne a partnerstwo	219	d. Teoria antropologiczna	269
1. Klasyfikacja dewiacji seksualnych	222	e. Teoria endokrynną	269
2. Symptomatologia dewiacji seksualnych	223	f. Teoria prenatalna	270
a. Odchylenia seksualne w zakresie obiektu	224	g. Teoria organiczno-mózgowa	270
aa. Fetyszyzm	224	h. Teoria psychoanalityczna	271
Pigmalionizm	226	i. Teoria uczenia się	272
Narcyzm	227	D. Objawowe dysfunkcje i dewiacje seksualne	278
Automonoseksualizm	227	a. W chorobach psychiatrycznych	278
Heterochromofilia	227	b. W chorobach somatycznych	278
Retifizm	227	VII. Leczenie	279
Fetyszyzm deformacyjny	228	A. Psychoterapia	283
Ekskrementofilia (picacismus)	228	1. Psychoterapia indywidualna	284
Nekrofilia	228	a. Metody racjonalne	284
ab. Transwestytyzm	228	b. Metody sugestii	285
		c. Metody psychoanalityczne	285
		d. Metody treningowe	287
		Trening relaksacyjny	288
		Systematyczna desensybilizacja	288

Leczenie odwykowe (awersyjne)	289	a. Kastracja	296
Naśladownictwo	290	b. Operacja „zmieniająca płęć”	296
Samokontrola	290	c. Operacje psychochirurgiczne	297
2. Psychoterapia grupowa	290	d. Protezowanie	298
3. Psychoterapia zintegrowana	290	e. Inne zabiegi chirurgiczne	304
Program Mastersa i Johnson	290	D. Inne metody leczenia	304
Techniki masturbacji terapeutycznej	292	a. Leczenie „mechaniczne”	304
Trening komunikacji poprzez kontakt skórny	293	b. Coitron	305
Trening emocji	293	c. Muzykoterapia	306
Inne metody skojarzone	294	VIII. Piśmiennictwo	307
B. Leczenie farmakologiczne	294	Skorowidz	315
C. Leczenie chirurgiczne	296	Summary	325
		Reziune	326